

Főoldal>Jogi lépések indítása>Hol és hogyan?>**Költségek**

Költségek

Németország

Ez az oldal a németországi bírósági eljárási költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Ügyvédek

Németországban egyetlen kategória létezik az ügyvédek megjelölésére.

Németországban az ügyvédi díjak megállapítása az ügyvédek díjazásáról szóló törvény [Rechtsanwaltsvergütungsgesetz] (RVG) rendelkezéseinek megfelelően vagy az ügyvéd és a megbízó megállapodása szerint történik. A díjazásra vonatkozó megállapodások főszabály szerint mindig lehetséges alternatívát jelentenek a jogszabályban előírt díjakhoz képest. Figyelemmel kell lenni azonban a szövetségi ügyvédi rendtartás

[Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO)] 49b. §-ának rendelkezéseire és az ügyvédek díjazásáról szóló törvény 3a-4b. §-ára. Ha az ügyvéd bíróságon képviseli ügyfelét, a megállapodott díj a törvényben meghatározottnál csak magasabb lehet, alacsonyabb nem.

Az RVG-hez csatolt (az RVG 1. mellékletét képező) **díjtáblázat** az egyes tevékenységekre vonatkozóan **rögzített díjakat** vagy **díjsávokat** ír elő. A díj összege rendszerint **a pertárgy értékétől** függ. A pertárgyértéken alapuló díjsávok a fizetendő díj legalacsonyabb és legmagasabb összegét jelölik ki. A pertárgyértéken alapuló díjak összegét a díjtáblázat (az RVG 2. melléklete) tartalmazza. Az előírt díjsávon belüli megfelelő díjat minden esetben méltányosan kell meghatározni, figyelemmel az összes körülményre, különösen az ügyvéd által végzett munka mennyiségére és nehézségére, az ügy jelentőségére, valamint az ügyfél jövedelmi és vagyoni viszonyaira. Ha az ügyvéd különösen nagy felelősségi kockázatot vállal, díjának megállapításakor ez is figyelembe vehető. A díjsávokat egyebek mellett büntető- és társadalombiztosítási ügyekben alkalmazzák.

Végrehajtók

A bírósági végrehajtók csak a **bírósági végrehajtók költségeiről szóló törvényben** [Gerichtsvollzieherkostengesetz] (GvKostG) meghatározott költségeket számíthatják fel. A végrehajtó minden egyes tevékenységéért **meghatározott díjat** kap.

Költségek

Költségek a polgári eljárásban

Költségek a polgári perben

A **bíróság részére** rendszerint a **követelés összegéhez** igazodó **eljárási illeték** fizetendő; ezt **polgári ügyekben a bírósági eljárási költségekről szóló törvény** [Gerichtskostengesetz] (GKG) és a **családjogi ügyekben fizetendő bírósági eljárási költségekről szóló törvény** [Gesetz über Gerichtskosten in Familiensachen] (FamGKG) határozza meg. A díjak összegét a költségjegyzék (a vonatkozó törvény 1. melléklete) tartalmazza. A pertárgyértéken alapuló díjak mértékét a díjtáblázat (a vonatkozó törvény 2. melléklete) tartalmazza. Az eljárási illeték általános polgári ügyekben és családjogi, így különösen tartási ügyekben **3%**, házassági ügyekben pedig **2%**. A gyermekekkel kapcsolatos – köztük a szülői felügyeletet és láthatást érintő – perekben az illeték **0,5%**. A pertárgyérték meghatározása a következőképpen történik:

Házassági ügyekben a pertárgy értékét mérlegelés alapján határozzák meg, figyelemmel a konkrét ügy összes körülményére, különösen az ügy terjedelmére és jelentőségére, valamint a házastársak jövedelmi és vagyoni viszonyaira. A jövedelmi viszonyok tekintetében a két házastárs nettó jövedelmének háromszorosát kell figyelembe venni. A bíróságok rendszerint a nettó jövedelem háromszorosában határozzák meg a pertárgy értékét.

Családjogi ügyekben az érték főszabály szerint a követelés összegéhez igazodik. **Tartási ügyekben** az érték alapja a jövőben teljesítendő tartásdíj összege, de legfeljebb egy évi tartásdíj; a kérelem benyújtásáig felmerült hátralékot figyelembe veszik a számításokor.

A **gyermekekkel kapcsolatos** – köztük a szülői felügyeletet és láthatást érintő – **perekben** a pertárgy értéke 3000 euró.

A **bíróság előtti ügyvédi képviseletért** járó díjazásra vonatkozó megállapodás hiányában **értékalapú díjazás** jár. Ez az érték általában a bírósági illeték meghatározásához használt pertárgyértékhez igazodik. Az ügyvédek díjazásáról szóló törvény az egyes eljárástípusok szerint részletesen meghatározza az alkalmazandó díjak körét és mértékét. A pertárgyértéken alapuló díjak összegét a díjtáblázat (az RVG 2. melléklete) tartalmazza. Az elsőfokú polgári eljárásban az ügyvéd rendszerint **1,3-es szorzójú eljárási díjat** és **1,2-es szorzójú tárgyalási díjat** kap. Ha a felek első fokon **egyezséget** kötnek, akkor az ügyvéd külön **egyezségi díjban** részesül, amelynek szorzója **1**.

A polgári eljárás mely szakaszában kell a költségeket megfizetni?

Az **általános polgári ügyekben**, **tartási** és **házassági ügyekben** a bírósági illetéket **a kereset vagy a kérelem benyújtásával egyidejűleg** kell megfizetni.

Családjogi perekben az illeték az eljárás **végén** fizetendő. Eltérő megállapodás hiányában az ügyvédi díjat a megbízás teljesítése után kell megfizetni. Az ügyvéd azonban a törvény alapján előleget kérhet.

Költségek a büntetőeljárásban

Költségek a büntetőeljárásban érintett felek számára

Büntetőügyekben a bíróság csak az **elftélelést** követően rendeli el az eljárási költség viselését. A díj összegét a kiszabott büntetés mértéke szerint határozzák meg, összege **120 és 900 euró** között változhat. Díjazásra vonatkozó megállapodás hiányában az ügyvéd (a vádlott védőjeként és a magánvádló képviselőjeként is) meghatározott tevékenységek után, összeghatárok keretei között részesül díjazásban. A vonatkozó összeghatárokat minden esetben törvény írja elő.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell a költségeket megfizetni?

Az eljárási díjat az **elftélelést követően** kell megfizetni. Eltérő megállapodás hiányában az ügyvédi díjat a megbízás teljesítése után kell megfizetni. Az ügyvéd azonban a törvény alapján előleget kérhet.

Költségek az alkotmánybírósági eljárásban

Költségek az alkotmánybírósági eljárás résztvevői számára

A visszaélészerűen benyújtott kérelmek kivételével a szövetségi alkotmánybíróság (Bundesverfassungsgericht) előtti eljárás **költségmentes** (a szövetségi alkotmánybíróságról szóló törvény [Bundesverfassungsgerichtsgesetz] 34. §-a). Jogi képviselőre, különösen ügyvédre csak szóbeli tárgyalás esetén van szükség a szövetségi alkotmánybíróság előtt (a szövetségi alkotmánybíróságról szóló törvény 22. §-a).

Az alkotmánybírósági eljárás mely szakaszában kell a költségeket megfizetni?

Eltérő megállapodás hiányában az ügyvédi díjat **a megbízás teljesítése után** kell megfizetni. Az ügyvéd azonban a törvény alapján előleget kérhet.

Az ügyvéd / jogi tanácsadó tájékoztatási kötelezettsége

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvéd köteles az ügyfelet **teljes körű tájékoztatással** és **tanácsadással** ellátni, és köteles a kívánt cél elérésének legbiztonságosabb és legkevésbé kockázatos módját javasolni ügyfelének. Az ügyvédnek fel kell hívnia a figyelmet az ügygel kapcsolatos **valamennyi kockázatra** annak érdekében, hogy az ügyfél a helyzet teljes ismeretében tudjon döntést hozni. Az ügyvéd által nyújtandó tájékoztatás mértéke attól függ, hogy az ügyvéd meglátása szerint az ügyfelnek mely információkra van szüksége. Az ügyvéd **köteles az ügyfél kérdéseire teljes körű és a valóságnak megfelelő választ adni**. Keresetindítás előtt az ügyvéd köteles tájékoztatni ügyfelét a per kilátásairól és kockázatairól. Ebbe a költségkockázattal és a pernyertességgel kapcsolatos kilátások is beletartoznak.

Az ügyvédet bizonyos esetekben **különleges tájékoztatási kötelezettség terheli**:

Ha az ügyvédi díj a **pertárgyértéken** alapul, az ügyvéd köteles erre a megbízás elfogadása előtt felhívni a figyelmet (a szövetségi ügyvédi rendtartás 49b. §-ának (5) bekezdése).

Ha **az ügyvéd díjazására vonatkozó megállapodás** születik, akkor az ügyvéd köteles felhívni a figyelmet arra, hogy a költségek megítélése esetén csak a törvényes díjakat fogják megtéríteni (az ügyvédek díjazásáról szóló törvény 3a. §-a (1) bekezdésének harmadik mondata).

Ha az ügyvéd és az ügyfél közötti megállapodás értelmében az ügyvéd **sikerdíjat** kap, az ügyvéd köteles felhívni az ügyfél figyelmét arra, hogy e megállapodás nem érinti az ügyfél által esetlegesen fizetendő egyéb költségeket (az ügyvédek díjazásáról szóló törvény 4a. §-a (3) bekezdésének második mondata).

Mielőtt az ügyvéd abban állapodna meg ügyfelével, hogy **munkaügyi bíróság** előtt képviseli őt, köteles felhívni az ügyfél figyelmét arra, hogy az ügyvédi díj megtérítésére nem kerülhet sor (a munkaügyi bíróságokról szóló törvény [Arbeitsgerichtsgesetz] 12a. §-a (1) bekezdésének második mondata).

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található információk a költségekre vonatkozó németországi jogszabályokról?

A vonatkozó jogszabályok szövege beszerezhető könyvesboltokban, legfrissebb változatuk pedig ingyenesen letölthető az internetről.

Mely nyelveken kapható tájékoztatás a költségekre vonatkozó németországi jogszabályokról?

Német nyelven.

Hol található további információk az eljárási költségekről?

Az eljárási költségekre vonatkozó, interneten elérhető információk

A **jogszabályok legújabb változatai** elérhetők a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium weboldalán. A költségekre vonatkozó különböző jogszabályok a vonatkozó rövidítés (GKG, FamGKG, GvKostG és RVG) beírása után letölthetők.

Hol található információk az egyes eljárások átlagos hosszáról?

A Szövetségi Statisztikai Hivatal [Statistisches Bundesamt] összeállítja az igazságszolgáltatásra vonatkozó **statisztikai közlemények éves sorozatát**. A **10. sorozat 2.1. alsorozata** például **egész Németországra vonatkozóan** tartalmaz **a polgári eljárások időtartamával** kapcsolatos adatokat, a tartományok és a tartományi fellebbviteli bíróságok (Oberlandesgerichte) körzeteire lebontva. Külön adatokat tartalmaz a helyi bíróságokra (Amtsgerichte), a tartományi bíróságokra (Landgerichte), valamint a tartományi fellebbviteli bíróságokra vonatkozóan, továbbá az első- és másodfokú eljárások tekintetében. A sorozat a különféle ügytípusokban lefolytatott egyes eljárások időtartamára vonatkozó statisztikát nem tartalmaz.

Hol található információk az egyes eljárástípusok átlagos összesített költségeiről?

Vásárolhatók olyan könyvek, amelyek bemutatják **a polgári eljárások átlagos költségkockázatát**.

Hozzáadottérték-adó

Hol kaphatok tájékoztatást a hozzáadottérték-adóról? Melyek az alkalmazandó adókulcsok?

A bíróságok és a bírósági végrehajtók nem alanyai a hozzáadottérték-adónak. Az ügyvédeknek **19%-os forgalmi adót kell alkalmazniuk**, amit az ügyvédi díj nem tartalmaz. Az adót külön költségként számítják fel.

Költségkedvezmények

A polgári ügyekben alkalmazandó jövedelemhatár

Kérelem alapján perköltségkedvezményben részesül mindenki, aki személyi vagy vagyoni viszonyaira tekintettel az eljárás költségeit nem, vagy csak részben, vagy csak részletekben tudja megfizetni. A szándékolt pervitelnek vagy védekezésnek ésszerű esélyt kell kínálnia a sikerre, és nem gyakorolható rosszhiszeműen. A felek – ésszerű mértékben – a saját forrásait is kötelesek igénybe venni. A félnek jövedelmi viszonyaitól függően a költségkedvezmények keretében biztosítható (visszafizetési kötelezettség nélküli) **teljes költségmentesség** vagy **részletfizetés**. A Szövetségi Igazságügyi Minisztérium „Jogi tanácsadás és költségkedvezmények” [Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe] című kiadványa példákkal együtt tartalmazza a leggyakoribb kérdésekre adott válaszokat.

A büntetőügyekben a terheltekre vonatkozó jövedelemhatár

A gyanúsítottakra vagy vádlottakra **nem vonatkoznak** jövedelemhatárok. Az ő költségmentességük egyéb feltételektől függ.

A büntetőügyekben a sértettekre vonatkozó jövedelemhatár

A költségmentesség engedélyezése a **jövedelem** függvénye. Ezek rugalmasak, és az ügy várható költségei, valamint a kérelmező szociális helyzete (tartási kötelezettségek, lakhatási költségek) alapján kerülnek meghatározásra. A költségkedvezmények körében **részletfizetés** is engedélyezhető.

A sértetteknek járó költségkedvezmények egyéb feltételei

Egyes súlyos bűncselekmények sértettjei pénzügyi viszonyaiktól függetlenül ingyenes jogi tanácsadó kirendelését kérelmezhetik.

A terhelteknek járó költségkedvezmények egyéb feltételei

A gyanúsítottaknak/vádlottaknak járó költségkedvezmények megadása (a bíróság által kijelölt védő kirendelése) nem a jövedelemtől, hanem meghatározott jogi **feltételektől** függ. Ezek elsősorban a bűncselekmény súlyosságával és bizonyos jogkövetkezmények (például a foglalkozástól eltiltás, pszichiátriai vagy neurológiai kényszergyógykezelés) valószínűségével függnek össze, továbbá azzal, hogy a vádlott őrizetben vagy előzetes letartóztatásban van-e, hogy a korábbi védőt kizárták-e az eljárásból, hogy a ténybeli és jogi helyzet mennyire összetett, és hogy a terhelt maga képtelen-e a védekezésre.

Költségmentesség

A szociális bíróságokról szóló törvény (SGG) 183. §-a értelmében a szociális bíróságok előtti eljárásban **költségmentességet** élveznek **az ellátásra jogosult személyek** (vagyis a biztosítottak, az ellátásban – köztük az özevgyi ellátásban – részesülő személyek, fogyatékossgal élő személyek és örökösök, feltéve, hogy e minőségükben, felperesként vagy alperesként alanyai a bírósági eljárásnak). A **183. § hatálya alá** nem tartozó felpereseknek és alpereseknek **az SGG 184. §-a** értelmében minden büntetőügyben **díjat** kell fizetniük (**150 euró** a szociális bíróságok [Sozialgerichte] eljárásaiban, **225 euró** a tartományi szociális bíróságok [Landessozialgerichte] eljárásaiban és **300 euró** a szövetségi szociális bíróság [Bundessozialgericht] eljárásaiban). **Az SGG 197a. §-a** e különös szabályoktól való eltéréstől rendelkezik. Eszerint a szociális bíróságok eljárásaira is a bírósági eljárási költségekről szóló törvény alapján általában fizetendő költségek vonatkoznak, ha sem a felperes, sem az alperes nem tartozik **az SGG 183. §-ában** említett személyek közé.

A **büntetőeljárásokra** az alábbiak vonatkoznak: ha a vádlottat felmentik, ha az ügy nem kerül bíróság elé, vagy ha az eljárást megszüntetik, az állami kiadásokat és a terhelt/vádlott szükséges kiadásait az állam viseli.

Milyen esetekben viseli a perveztes fél a pernyertes fél költségeit?

A peresztes fél annyiban köteles megtéríteni a pernyertes fél költségeit, amennyiben azok szükségesek voltak a per megfelelő viteléhez vagy a jogi képviselőhöz. Ide tartoznak a pernyertes fél **törvényes költségei** és **ügyvédi kiadásai**, az **utazási költségek**, valamint a bíróság előtti megjelenésből eredő **jövendelm kiesés**.

Szakértői díjak

A **bíróság által kirendelt** szakértők **óradíj** alapján számított, az igazságügyi díjazásról és költségtérítésről szóló törvényben (JVEG) meghatározott díjazásban részesülnek, amelyet az eljárásban részes felek kötelesek megfizetni.

A valamely fél által a **per** előkészítése érdekében **önként** felkért szakértő költségei **nem tartoznak** azon **eljárási költségek közé**, amelyek megtérítéséről az ítélet rendelkezik. E költségek megtérítését ezért **külön** kell **igényelni**. Ha a fél a per során felvilágosítás céljából kér fel szakértőt, a költségek megtérítése attól függ, hogy ez a konkrét esetben szükséges volt-e. A bíróság által a szakértői bizonyítás érdekében kirendelt szakértő költségeit a peresztes fél viseli, részleges pernyertesség esetén pedig mindkét fél pernyertességének, illetve peresztesességének arányában viseli a költségek rá eső hányadát.

Fordítók és tolmácsok díja

A **bíróság által kirendelt** tolmácsok és fordítók az igazságügyi díjazásról és költségtérítésről szóló törvény [Justizvergütungs- und –entschädigungsgesetz] (JVEG) szerinti díjazásban részesülnek. Ezt az eljárásban részes feleknek kell megfizetniük. A tolmácsok díjazása **óradíj** alapján történik; a fordítók **soronkénti díjat** kapnak.

A **büntetőeljárásban** a terhelt vagy az érdekelt felek tolmácsolási és fordítási költségeit – amennyiben ezek a védekezéshez vagy az eljárási jogok gyakorlásához szükségesek – az állam viseli.

Kapcsolódó linkek

[Szövetségi Igazságügyi Minisztérium](#)

[A német ügyvédi egyesület közvetítői munkaközössége](#)

[Szövetségi Családjogi Közvetítő Munkaközösség](#)

[Szövetségi Közvetítő Egyesület](#)

[Szövetségi Gazdasági és Munkügyi Közvetítő Egyesület](#)

[CFM](#)

[Kereskedelmi bankok ombudsmanja](#)

[Lakossági bankok ombudsmanja](#)

[A német központi bank egyeztető testülete](#)

[A német szövetkezeti bankcsoport ombudsmanja](#)

[Magán-lakástakarékpénztárak ombudsmanja](#)

[Tartományi lakás-takarékpénztárak ombudsmanja](#)

[Internetes kereskedelemmel kapcsolatos viták online békéltető szolgálata](#)

[Az orvosi kamarák tanácsadó és békéltető testületei](#)

[Mobilitás békéltető testülete](#)

[Turizmus békéltető testülete](#)

[Észak-Rajna-Vesztfália helyi közlekedési békéltető testülete](#)

[Egészségügyi és ápolási magánbiztosítások ombudsmanja](#)

[Német temetkezési vállalkozások szövetségének békéltető testülete](#)

[Szövetségi hálózati ügynökség békéltető testülete](#)

[A német ingatlanszövetség ingatlanügyi ombudsmanja](#)

[A kereskedelmi és iparkamara mellett működő békéltető testületek](#)

[Díjazási és közbeszerzési egyeztető bizottság](#)

[Német gépjármű-kereskedelem központi egyesülete](#)

[A jogszabályok legújabb változatai](#)

Utolsó frissítés: 29/08/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.